

Sąd Okręgowy w Warszawie

XVIII Wydział Karny

al. "Solidarności" 127

00-898 Warszawa

Data wysłania: 26 lutego 2024 r.

Sygnatura akt: **XVIII Kp 184/24**

Sygn. SLPS XII LKp 755/24

w odpowiedzi należy podać sygn. akt

S 270.2023

Pan

Zjednoczenie Łemków

ul. Jagiełły 2

38-300 Gorlice

DORĘCZENIE ODPISU POSTANOWIENIA

Sąd Okręgowy w Warszawie XVIII Wydział Karny doręcza Panu jako odpis postanowienia z dnia 26.02.24r .

Na zarządzenie sędziego

st.sekr.sądowy Anna Salwin

Niniejsze pismo nie wymaga podpisu na podstawie § 100a ust. 1-3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019r. - Regulamin urzędowania sądów powszechnych jako właściwie zatwierdzone w sądowym systemie teleinformatycznym.

POUCZENIE

1. Na postanowienie / zarządzenie stronom służy zażalenie do Sądu Apelacyjnego w Warszawie.
 2. Środek odwoławczy wnosi się na piśmie do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie (art. 428 § 1 kpk).
 3. Środek odwoławczy wnosi się w terminie zawitym 7 dni od daty doręczenia postanowienia / zarządzenia (art. 122 § 2 kpk, art. 460 zd. 1 kpk i art. 466 § 1 kpk).
- Czynność procesowa dokonana po upływie terminu zawitego jest bezskuteczna (art. 122 § 1 kpk). Do biegu terminu nie wlicza się dnia, od którego liczy się dany termin. Jeżeli koniec terminu przypada na dzień uznany przez ustawę za wolny od pracy, czynność można wykonać następnego dnia (art. 123 § 1 i 3 kpk).
- Termin jest zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało nadane w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej, w polskim urzędzie konsularnym lub złożone przez żołnierza w dowództwie jednostki wojskowej albo przez osobę pozbawioną wolności w administracji odpowiedniego zakładu, a przez członka załogi polskiego statku morskiego - kapitanowi statku (art. 124 kpk).
- Jeżeli niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, strona w zawitym terminie 7 dni od daty ustania przeszkody może zgłosić wniosek o przywrócenie terminu, dopełniając jednocześnie czynności, która miała być w terminie wykonana; to samo stosuje się do osób nie będących stronami (art. 126 § 1 kpk).

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2024 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVIII Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Michał Piotrowski

po rozpoznaniu

na posiedzeniu w dniu 26 lutego 2024 r.

w sprawie zażaleń na postanowienie Prokuratora Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Rzeszowie z dnia 24.11.2023 r. o umorzeniu śledztwa na podstawie art. 35 § 1 k.p.k., art. 33 § 1 k.p.k.,

postanawia:

uznać się niewłaściwym w sprawie i sprawę przekazać według właściwości rzeczowej i miejscowej Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie

UZASADNIENIE

Postanowieniem Prokuratora Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Rzeszowie z dnia 24.11.2023 r. umorzono śledztwo w sprawie zbrodni komunistycznej, będącej jednocześnie zbrodnią przeciwko ludzkości, popełnionej w okresie od co najmniej 20 lutego 1947 r. do co najmniej 31 lipca 1947 r. w Warszawie i innych miejscowościach na terenie kraju, przez funkcjonariuszy państwa komunistycznego reprezentujących władze partyjno-państwowe różnego szczebla, w celu realizacji polityki państwa polegającej na zbudowaniu państwa jednolitego narodowościowo, a polegającej na przekroczeniu swoich uprawnień oraz działaniu na szkodę interesu publicznego i prywatnego, poprzez powtarzające się zamachy skierowane przeciwko ukraińskiej grupie narodowościowej, w szczególności poprzez:

- powzięcie postanowień o konieczności przeprowadzenia akcji przesiedleńczo-wysiedleńczej ludności stanowiącej bazę zaopatrzeniową, wywiadowczą i łącznikową Ukraińskiej Powstańczej Armii (UPA), celem poprawy bezpieczeństwa państwa poprzez zlikwidowanie ukraińskich organizacji nacjonalistycznych działających w Polsce południowo-wschodniej, w tym na posiedzeniach Wojewódzkich Komitetów Bezpieczeństwa w Rzeszowie, w Lublinie, w Krakowie i w Katowicach w dniach: 20 lutego 1947 r. i 25

lutego 1947 r. oraz Państwowej Komisji Bezpieczeństwa w Warszawie w dniu 27 marca 1947 r.;

- a następnie wydanie na posiedzeniach Biura Politycznego Komitetu Centralnego Polskiej Partii Robotniczej w Warszawie w dniach 29 marca 1947 r. i 16 kwietnia 1947 r. postanowień o akcji przesiedleńczo - wysiedleńczej ludności, terminie jej rozpoczęcia, zleceniu opracowania planów akcji oraz zwołaniu posiedzenia Prezydium Rady Ministrów celem podjęcia uchwały w tym zakresie;

- wydanie w dniu 2 kwietnia 1947 r. w Warszawie, przez Ministra Obrony Narodowej i Ministra Bezpieczeństwa Publicznego, rozkazu o przeprowadzeniu operacji na terenie powiatu leskiego i sanockiego, z datą 16 kwietnia 1947 r. przygotowanie przez Ministra Bezpieczeństwa Publicznego i Ministra Obrony Narodowej projektu organizacji akcji ewakuacyjnej z akcją zwalczania nacjonalistów ukraińskich, z datą 17 kwietnia 1947 r. wydanie w ramach Państwowej Komisji Bezpieczeństwa zarządzenia dla Grupy Operacyjnej „Wisła” o przeprowadzeniu w ścisłym współdziałaniu z Państwowym Urzędem Repatriacyjnym ewakuacji z rejonu Sanok - Przemyśl - Lubaczów - Lublin - Rzeszów - Gorlice wszystkich osób narodowości ukraińskiej z Łemkami włącznie oraz rodzin mieszanych polsko - ukraińskich na ziemię północno - zachodnie oraz o przeprowadzeniu całkowitej ewakuacji w południowo - wschodnim cyplu państwa na południowy wschód od Baligrodu, dla realizacji „myśli przewodniej ofensywnego niszczenia band UPA”;

- wydanie w dniach 18 kwietnia 1947 r. do 22 kwietnia 1947 r. w Warszawie, przez Sztab Grupy Operacyjnej „Wisła” oraz Ministerstwo Obrony Narodowej rozkazów w zakresie stworzenia Grupy Operacyjnej „Wisła”, planów działania Grupy Operacyjnej „Wisła” w zakresie zniszczenia „faszystowskich band UPA” oraz pomocy Państwowemu Urzędowi Repatriacyjnemu w przesiedleniu/ewakuacji ludności, spraw organizacyjnych w trakcie akcji, wytycznych dla funkcjonariuszy biorących udział w akcji, oraz instrukcji dotyczących zasad przesiedlenia, wydanych dla dowódców konwojów transportu kolejowego, dla dowódców grupy wysiedlającej, dla komendanta pułkowego punktu zbornego, dla komendanta pułku załadowczego oraz dla żołnierzy;

- a w konsekwencji podjęcie w dniu 24 kwietnia 1947 r. w Warszawie na posiedzeniu Prezydium Rady Ministrów, uchwały „w związku z koniecznością dalszej normalizacji stosunków w Polsce w celu całkowitego zlikwidowania działalności band UPA” o przeprowadzeniu „akcji oczyszczania zagrożonego terenu i likwidacji band UPA” przez Ministerstwo Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministerstwem Bezpieczeństwa Publicznego oraz o przeprowadzeniu przez Państwowy Urząd Repatriacyjny akcji

przesiedleńczej „ludności ukraińskiej i ludności zamieszkałej na terenach, gdzie działalność band UPA może zagrażać ich życiu i mieniu”, a także wskazaniu w związku z tą akcją zadań dla innych resortów w tym dla Ministerstwa Administracji Publicznej, Ministerstwa Komunikacji, Ministerstwa Poczty i Telegrafów oraz Ministerstwa Skarbu;

- a następnie w Warszawie: z dniem 5 maja 1947 r. przez Ministra Obrony Narodowej wydanie dyrektywy o rozszerzeniu akcji na południowe rejony Lubelszczyzny oraz zachodnie granice województwa rzeszowskiego na południe od Jasła, Krosna i Gorlic; z dniem 11 czerwca 1947 r. przez dowództwo Grupy Operacyjnej „Wisła” wydanie rozkazu rozszerzającego akcję „ścigania band” i wysiedlania ludności na zachód powiatu nowotarskiego oraz na północ na powiaty tomaszowski i hrubieszowski; w dniu 17 lipca 1947 r. przez Ministerstwo Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego wydanie zarządzenia o rozwiązaniu Grupy Operacyjnej „Wisła” z dniem 31 lipca 1947 r., przy jednoczesnym „kontynuowaniu walki z bandytyzmem” pod rozkazami Wojewódzkich Komitetów Bezpieczeństwa oraz wysiedlaniu ludności wspierającej „bandy”;

przez co działano na szkodę interesu publicznego ludności polskiej narodowości ukraińskiej zamieszkującej tereny Polski południowo-wschodniej, poprzez godzenie w istnienie tej zbiorowości oraz interesu prywatnego osób przesiedlanych, poprzez naruszenie prawa tych osób do wolności i równości wobec prawa oraz wolności obrania sobie na obszarze państwa miejsca zamieszkania i pobytu oraz wolności przesiedlania się oraz poprzez naruszenie prawa międzynarodowego, co doprowadziło w okresie od dnia 28 kwietnia 1947 r. co najmniej do dnia 31 lipca 1947 r. do zmuszenia obywateli polskich narodowości polskiej i ukraińskiej, oraz łemkowskiej grupy etnicznej, a także rodzin mieszanych, w ilości co najmniej 138 tysięcy osób, zamieszkujących tereny Polski południowo - wschodniej, do zmiany ich zgodnego z prawem miejsca zamieszkania; tj. o czyn z art. 231 § 1 kk i art. 118 a § 3 pkt 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2023 r. poz. 102)

Zażalenia na powyższe postanowienie wniósł Związek Ukraińców w Polsce oraz jego pełnomocnik, Zjednoczenie Łemków, Aleksandra Hnatiuk, Anatol Adamiuk, pełnomocnik Piotra Tymy, Stowarzyszenie Ruska Burska i Stowarzyszenie Łemków w Legnicy.

Stosownie do art. 35 § 1 k.k. sąd bada z urzędu swą właściwość, a w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekazuje sprawę właściwemu sądowi lub innemu organowi.

Zgodnie z treścią art. 31 § 1 k.p.k. miejscowo właściwy do rozpoznania sprawy jest sąd, w którego okręgu popełniono przestępstwo.

W myśl natomiast art. 33 § 1 k.p.k. Jeżeli tę samą osobę oskarżono o kilka przestępstw, a sprawy należą do właściwości różnych sądów tego samego rzędu, właściwy jest sąd, w którego okręgu najpierw wszczęto postępowanie przygotowawcze.

Jak wynika z analizy akt sprawy czyny objęte niniejszym postępowaniem miały zostać popełnione na terenie właściwości różnych sądów okręgowych na terenie kraju, nie tylko Sądu Okręgowego w Warszawie gdzie podejmowano określone w zarzucie decyzje polityczne dot. tzw. akcji Wisła, lecz także przede wszystkim na terenie właściwości miejscowej Sądu Okręgowego w Rzeszowie tj. obecnego woj. podkarpackiego, gdzie podejmowane miały być wskazane w zarzucie zamachy skierowane zwłaszcza przeciwko ukraińskiej grupie narodowościowej – przymusowe przesiedlenia obywateli narodowości polskiej, ukraińskiej, łemkowskiej grupy etnicznej, a także rodzin mieszanych, co zresztą wskazał sam prokurator w opisie czynu wskazanego w treści zaskarżonego postanowienia poprzez użycie zwrotu „i innych miejscowościach na terenie kraju” oraz użycie sformułowań odnoszących się do osób zamieszkujących tereny Polski południowo-wschodniej. Postępowanie przygotowawcze jako pierwsze wszczęto w niniejszej sprawie postanowieniem o wszczęciu śledztwa Prokuratura Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Rzeszowie z dnia 08.10.2012 r. (k. 941-942/V), której siedziba znajduje się na terenie właściwości miejscowej Sądu Okręgowego w Rzeszowie.

Mając powyższe na uwadze sprawę niniejszą należało przekazać do Sądu Okręgowego w Rzeszowie, który jest zatem właściwym miejscowo i rzeczowo albowiem wskazane czyny należą do właściwości rzeczowej i miejscowej także Sądu Okręgowego w Rzeszowie, na obszarze którego postępowanie przygotowawcze zostało wszczęte jako pierwsze.

Starszy Sekretarz Sądowy
Sądu Okręgowego w Warszawie

Anna Salwin
Anna Salwin